

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-619531-III/09/DB

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, *2 czerwca 2009r.*

Pani
Jolanta Fedak
Minister Pracy
i Polityki Społecznej

szanowna Pani Minister

Z dużym zadowoleniem przyjąłem ustawowe uregulowanie kontrowersyjnego problemu podlegania ubezpieczeniom społecznym osób, które pobierając zasiłek macierzyński (zasiłek w wysokości zasiłku macierzyńskiego) lub przebywając na urlopie wychowawczym w okresie od 1 stycznia 1999 r. do 31 sierpnia 2009 r. jednocześnie prowadziły działalność pozarolniczą (współpracowały przy działalności).

Z art. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy - Prawo bankowe (Dz. U. nr 71, poz. 609) wynika, że osobom, które w okresie 1 stycznia 1999 - 31 sierpnia 2009 r. podlegały obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności pozarolniczej (lub współpracy przy niej) i jednocześnie pobierały zasiłek macierzyński lub zasiłek w wysokości zasiłku macierzyńskiego z innego tytułu, Zakład Ubezpieczeń Społecznych umorzy należności z tytułu składek wymagane w związku z prowadzeniem działalności. Jeżeli w wyniku umorzenia tych należności powstanie nadpłata, to zostanie ona zaliczona na poczet zaległych, bieżących lub przyszłych składek, a w razie ich braku zostanie ona zwrócona płatnikowi składek. Takie rozwiązanie oznacza, że z obowiązku opłacenia składek z tytułu prowadzenia działalności pozarolniczej (współpracy przy działalności) zostały zwolnione zarówno osoby pobierające zasiłek macierzyński lub zasiłek w wysokości zasiłku macierzyńskiego, które składek nie opłaciły, jak i osoby, które dokonały wpłaty.

Odmienne natomiast została uregulowana sytuacja w grupie osób, które prowadziły działalność pozarolniczą (współpracowały przy tej działalności) przebywając jednocześnie na urlopiach wychowawczych. Osobom, które nie opłaciły należnych z tytułu prowadzenia działalności składek - kwoty te zostaną umorzone w całości lub części, natomiast osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami - art. 6 ust. 1 pkt 5 w związku z art. 9 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz., U.

z 2007 r., nr 11, poz. 74 ze zm.) opłaciły należne składki, nie mają możliwości ich odzyskania (art. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r.

W mojej ocenie takie zróżnicowanie w obrębie jednej kategorii podmiotów, co więcej, promujące osoby, które *de facto* nie wywiązały się z ciężącego na nich ustawowego obowiązku opłacania składek, może budzić wątpliwości z punktu widzenia konstytucyjnej zasady równości.

Działając na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r., nr 14, poz. 147 ze zm.), zwracam się do Pani Minister z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska w tej sprawie.

Z poszanowaniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich